

Janez. Oče rihtar! Lepo Vas prosim, ali čujete? (Rihtar se ne gane. — Janez odstopi in obupno vzklikne.) In tega sem kriv jaz!

Eržen. Janez, nič nisi kriv! Gašper, Gašper!

Rožman. Janez, ti nič, samo Gašper!

Tonček (ob rihtarju.) Vode, vode! Glava mu bo počila.

Janez (vzame otiračo in jo zmoči. Hladi rihtarju glavo.) Oče, kako Vam je? Oče, bolni ste! —

Grozdek (potipa glavo; ves zbezan.) Jojmine, po Majdo, brž po Majdo, pa po gospoda! Umrl bo! Glava mu bo počila! Kakor ogenj! Potipajte glavo!

Tonček. O sv. Barbara, za zadnjo uro! Po Majdo, pa v posteljo ga denimo! Kar ugasnil bo. (Hitro gre.)

Vsi (tarnajo okrog rihtarja.)

Janez. To je strašno! — Povejte mi, ljudje božji, ali res nisem jaz tega kriv — Meni se dela tema pred očmi! (Drži se za glavo.)

Vsi. Ne, ne! Nisi ne! Samo Gašper.

Janez. Res, samo Gašper?

Rožman. Janez, bodi čisto miren — —

Janez. Miren? — Miren? Ne, ne — prej ne mirujem, da ga zdrobim — (Stiska pesti.)

Rihtar. U, u, u! Križani tolarji ropotajo po glavi . . . (Otresi z glavo.) Sami križavci težki! Ali slišite? Cingel-cvenk, cingel-cvenk!

Eržen. O sv. Katarina, za pravo pamet! Meša se mu!

Grozdek. Zblaznel! Pa pri meni! Domov, domov ga nesimo! Janez, pomagaj! (Kakor bi ga hotel dvigniti.)

Rihtar. In krvavi so ti tolarji! Hihhi! Cingel-cvenk, cingel-cvenk.

Majda (vsa zasopla.) Oče, oče! Moj oče! Kaj Vam je? Bolni ste! Pojdite z menoj!

Rihtar (jo debelo gleda.) Kdo pa si?

Janez. Oče, Vaša Majda je! Domov pojdite z njo! In mi gremo z Vami. Bolni ste! Pojdite!

Majda. Ali me ne poznate? Majda sem!

Rihtar (jo pahne od sebe.) Beži, sleparica! Jaz nimam nobene Majde! Prav nobene! Imel sem jo — pridno pa lepo pa dobro . . . Ali sem jo prodal. Prodal za križavce. Slišite, kako cingljajo? Cingel-cvenk . . . cingel-cvenk . . .

Majda (ihiti in se oklepa očetovih kolen.) Oče, moj oče! Pojdite domov! Glejte, saj me niste prodali! Saj sem še pri Vas. Zmerom bom Vaša, sama Vaša pridna Majda! Kako ste bolni! (Nasloni se mu na kolena in joka.)

Rihtar (plane kvišku.) As — as — ogenj ji gre iz oči! — Kako me pečejo kolena! Ogenj! Ogenj! Beži! Poglej, da imam krvave roke, ker sem kri prodal, svojo lastno kri! Uh — uh — (Beži proti vratom. Eržen in Rožman ob njem, ga držita.)

Majda (zajoka na glas. Janes jo prime za roko.)

Janez. Majda, še nocoj se maščujem!

Majda (krikne odločno.) Ne smeš! (Hiti za očetom.)

Janez. Ne smem! (Se sesede kot pobit na stol.)

(Konec.)

(Zastor pade.)

